

ATBILD EKSPERTS

Kā piemērot nodokļus, ja dzēš parādu pret cesionāru?

02. septembris, 2014 / Mārtiņš Rudzītis, zvērinātu advokātu biroja SORAINEN jurists

Publicitātes foto

Praktiski bankrotējis uzņēmums (parādnieks) ir parādā kredītiestādei 15 miljonus EUR. Saskaņā ar cesijas līgumu juridiska persona (cesionārs) izolē no kredītiestādes iegādājas prasījuma tiesības par 5 miljoniem EUR. Cedents un cesionārs ir Latvijas nodokļu rezidenti. Cesionārs vienlaikus kļūst par sabiedrības (parādnieka) vienīgo dalībnieku. Cesionārs novērtē iegādātās prasījuma tiesības 5 miljonu EUR apmērā. Cesionārs un parādnieks noslēdz mierizlīgumu, ko apstiprina tiesa, un saskaņā ar mierizlīgumu parādnieks atzīst parādu 5 miljonu EUR apmērā, bet atlikušais parāds 10 miljonu EUR apmērā tiek dzēsts. Kādas nodokļu sekas darījums rada parādniekam un cesionāram?

Atbild Mārtiņš Rudzītis, zvērinātu advokātu biroja SORAINEN jurists:

Uzņēmumu ienākuma nodoklis

Cesijas un mierizlīguma darījuma rezultātā cesionārs negūst ar uzņēmumu ienākuma nodokli (UIN) apliekamu ienākumu, ja cesionārs iegādāto prasījuma tiesības sabiedrības grāmatvedībā pēc to iegādes vērtības (5 miljoni EUR).

Parādsaistību dzēšanas rezultātā parādnieks gūst ienākumu (saistību samazinājumu) 10 miljonu EUR apmērā, kas tiek iekļauts parādnieka ar UIN apliekamajā ienākumā. Ja parādniekam iepriekšējos taksācijas gados ir bijuši zaudējumi, mierizlīguma rezultātā gūto ienākumu parādnieks var izmantot šo zaudējumu segšanai. Jāņem vērā, ka darījumiem starp saistītām personām (cesionāru un parādnieku) jāatbilst transfertcenu noteikumiem.

Lai mazinātu negatīvās UIN sekas, puses var apsvērt iespēju parāda daļas dzēšanas vietā izmantot parāda kapitalizāciju, ja konkrētajā gadījumā to pieļauj [Maksātnespējas likuma](#) noteikumi.

Pievienotās vērtības nodoklis

Prasījuma tiesību cesijas darījums nav uzskatāms par pakalpojumu sniegšanu [Pievienotās vērtības nodokļa likuma](#) izpratnē un nav apliekams ar pievienotās vērtības nodokli.

Eiropas Savienības Tiesas prejudiciālajā nolēmumā [C-93/10 Finanzamt Essen-NordOst v GFKL Financial Services AG](#) ir atzīts, ka parādu, kuriem ir iestājies saistību izpildes termiņš, iegāde par samaksu, kura ir zemāka par prasījumu nominālvērtību, nav uzskatāma par pakalpojumu sniegšanu [Padomes \(17.05.1977.\) Sestās direktīvas par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem — Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze \(77/388/EEK\) \[1\]](#) izpratnē.

Šajā gadījumā priekšnodoklis par pakalpojumu izmaksām, kuras ir tieši saistītas ar prasījumu tiesību iegādi (piemēram, konsultantu atlīdzība), nav atskaitāms.

Atbildei ir informatīvs raksturs un tā nav uzskatāma par juridiska padoma sniegšanu. Atbilde tiek sniegta tikai par darījuma nodokļu aspektiem. Citi jautājumi, tajā skaitā [Maksātnespējas likuma](#) noteikumu piemērošana, cesijas un mierizlīguma darījumam nav vērtēti.

---

[1] *Padomes (17.05.1977.) Sestā direktīva par to, kā saskaņojami dalībvalstu tiesību akti par apgrozījuma nodokļiem — Kopēja pievienotās vērtības nodokļu sistēma: vienota aprēķinu bāze (77/388/EEK) 01.01.2007. tika atcelta un aizstāta ar Padomes (28.11.2006.) Direktīvu 2006/112/EK par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu.*